

POSTANOWIENIE

25 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 25 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi J. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 6 grudnia 2023 r., II Ca 3126/22 (II WSC 95/25),
wydanego w sprawie z powództwa D. A.
przeciwko J. K.
o zapłatę,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 1.800 (jeden tysiąc osiemset) zł wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania wywołanego skargą.**

[dr]

UZASADNIENIE

Pozwany J. K. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego w Krakowie z 6 grudnia 2023 r., którym Sąd ten zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z 26 października 2022 r., I C 2394/19 oddalający powództwo D. A. o zapłatę kwoty 36.294 zł z ustawowymi odsetkami od 10 października 2019 r. w ten sposób, że: (I.1) zasądził

od pozwanego na rzecz powódki kwotę 20.834,40 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 października 2019 r., a w pozostałej części oddalił powództwo; (I.2) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.224,93 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku tytułem zwrotu kosztów postępowania; (I.3) nakazał ściąganie na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Oświęcimiu nieuiszczonych przez strony wydatków związanych z opinią biegłego; w pozostałej części oddalił apelację (pkt II) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt III). Świadczenie było dochodzone jako podlegające zwrotowi, nienależnie pobrane przez pozwanego wynagrodzenie za robotę na nieruchomości powódki w [...], której nie wykonał i materiały, z których zużycia się nie rozliczył.

Skarżący oświadczył, że na skutek wydania wyroku poniósł szkodę majątkową w wysokości co najmniej 40.219,38 zł, która to kwota odpowiada wysokości zajęcia egzekucyjnego w majątku pozwanego, zgodnie z pismem komornika sądowego z 20 listopada 2025 r. Na kwotę tę składają się: 20.834,40 zł z tytułu należności głównej, 12.579,08 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od kwoty 20.834,40 zł od 10 października 2019 r. do 20 listopada 2025 r., 3.084,37 zł tytułem kosztów sądowych, 3.649,84 zł tytułem opłaty egzekucyjnej.

W ocenie skarżącego zaskarżony wyrok jest niezgodny z prawem procesowym tj.: art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2, art. 233 § 1, art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. oraz prawem materialnym, tj. art. 627 i 647 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze innych środków prawnych przysługujących stronie nie było i nie jest możliwe. Przedmiotem badania w postępowaniu zainicjowanym tym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia jest zatem niezgodność z prawem prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie.

Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego oraz jego funkcję, skarga musi spełniać wysokie wymagania formalne, a mianowicie stawiane pismu procesowemu (art. 424⁵ § 2 k.p.c.), których ewentualne wadliwości podlegają naprawieniu oraz konstrukcyjne (art. 424⁵ § 1 k.p.c.), których braki nie podlegają sanacji, lecz prowadzą do jej obligatoryjnego odrzucenia na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. Każde wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 k.p.c. ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych. Jednym z nich jest uprawdopodobnienie, że przez wydanie orzeczenia skarżącemu wyrządzona została szkoda (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Orzeczenie Sądu Najwyższego uwzględniające skargę nie prowadzi bowiem do wzruszenia objętego nią prawomocnego orzeczenia, lecz stanowi prejudykat niezbędny do dochodzenia od Skarbu Państwa naprawienia szkody wyrządzonej przez jego wydanie. Ocena zasadności skargi polega w tej sytuacji niejako na antycypowaniu roli sądu, który orzekałby co do istoty w sprawie z powództwa skarżącego o wynagrodzenie szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2018 r., III CNP 30/17).

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że szkoda, której uprawdopodobnienia wymaga ustawodawca w celu stwierdzenia dopuszczalności skargi powinna powstać później niż w dacie wydania orzeczenia i być spowodowana przez jego wadliwość. Samo jednak wydanie orzeczenia niekorzystnego dla strony, nieuwzględniającego jej żądania lub zajętego w sprawie stanowiska, nie jest równoznaczne z poniesieniem przez nią szkody, nieuzyskanie bowiem przez stronę w postępowaniu sądowym oczekiwanego rozstrzygnięcia nie zawsze prowadzi do powstania uszczerbku majątkowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 29 czerwca 2016 r., IV CNP 2/16; z 5 grudnia 2016 r., I CNP 15/16).

Orzeczenie wydane w sprawie, której dotyczy skarga pozwanego potwierdza istnienie wierzytelności powódki w stosunku do pozwanego, której odpowiada jego dług, lecz pozwany w chwili wniesienia skargi zaspokoił ten dług jedynie w kwocie 825,84 zł, co wynika z przedstawionego przy skardze potwierdzenia zapłaty. Co do pozostałej kwoty zobowiązania (36.309,17 zł) toczy się postępowanie egzekucyjne, lecz nie wiadomo, z jakim wynikiem się ono zakończy (zob. np. postanowienia Sądu

Najwyższego z 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110, z 4 grudnia 2009 r., I CNP 93/09). Szkoda, której dotyczy art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. nie może natomiast obejmować kwoty 3.084,37 zł, zasądzonej od pozwanego tytułem kosztów procesu. Koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone, nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 21 lutego 2013 r., III CNP 2/13; z 25 maja 2007 r., III CNP 30/07; z 29 marca 2019 r., IV CNP 33/18; z 27 marca 2015 r., I CNP 43/14; z 4 stycznia 2019 r., IV CNP 27/18).

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie może być oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c. *a contrario*), a jej wstępna ocena w tej płaszczyźnie ma miejsce w ramach przedsądu. Oczywista bezzasadność skargi stanowi zatem kryterium dozwolonego jej wyłączenia, a ma miejsce w sytuacji, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości jej uwzględnienia, gdyż wytykane uchybienia nie miały miejsca albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia i nie ma potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni.

Ocena zasadności skargi dokonywana jest przez Sąd Najwyższy przy zastosowaniu autonomicznego pojęcia bezprawności, zgodnie z którym orzeczeniem niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 424¹ i art. 519² k.p.c. jest orzeczenie oczywiście naruszające przepisy prawa, których wykładnia jest ustalona (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17 i z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 35; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lipca 2018 r., IV CNP 25/18 oraz wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 2012 r., Sk 4/11, OTK-A 2012, nr 8, poz. 97). Podstawą skargi nie mogą być przy tym zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 424⁴ k.p.c.), a taki charakter ma podniesiony przez skarżącego zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. przez odmienne od jego twierdzeń ustalenie istotnych w sprawie okoliczności, których całą listę przytoczył skarżący.

Zarzut naruszenia art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. podniesiony został przez skarżącego oczywiście bezzasadnie, gdyż z motywów zaskarżonego wyroku wynika, między jakimi stronami zawarta została umowa, w związku z którą doszło do sporu rozstrzygniętego zaskarżonym wyrokiem. Skarżący pomija, że w tym zakresie ocena Sądu Okręgowego była zbieżna z oceną Sądu Rejonowego, który rozpoczął rozważania prawne (pierwszy akapit w tej części uzasadnienia) od wyjaśnienia, z jakich przyczyn uznał, że to pozwany jest legitymowany biernie w sprawie, a nie B. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. Sąd Okręgowy tę akurat ocenę podzielił, czemu dał wyraz w uzasadnieniu. Z ustaleń dokonanych w sprawie wynika, że pozwany jako strona umowy z powódką pobrał od niej zaliczkę w kwocie 28.944 zł, a umówione roboty wykonał tylko w części, to jest zrealizował prace obejmujące izolację i ocieplenie poddasza budynku oraz wykonanie kominka na parterze budynku; nie rozliczył się też z powódką z materiałów, które zakupił na cele wykonania robót, użył tych materiałów częściowo, a niektóre z nich zabrał z nieruchomości powódki, gdy doszło do sporu. Z uwagi na niewykonanie umowy w całości, pozwany był zobowiązany do zwrotu świadczenia nienależnego, gdyż nie mającego pokrycia w tym, w jakim zakresie jego świadczenie zaspokoilo interes powódki.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego, tj. art. 627 k.c. i art. 647 k.c. przez ich zastosowanie w konsekwencji przyjęcia, że pozwany był odpowiednio przyjmującym zamówienie i wykonawcą, podczas gdy nie miał legitymacji biernej w sprawie, zostały zgłoszone w nawiązaniu do tego stanu faktycznego, jaki pozwany przedstawia w skardze, lecz jest to stan faktyczny niemający potwierdzenia w ustaleniach, na bazie których zapadł zaskarżony wyrok.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 424⁸ k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania w sprawie stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia – art. 98 § 1, art. 98 § 1¹ i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 oraz § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1964), orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Marta Romańska

[dr]

[a.ł]